KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

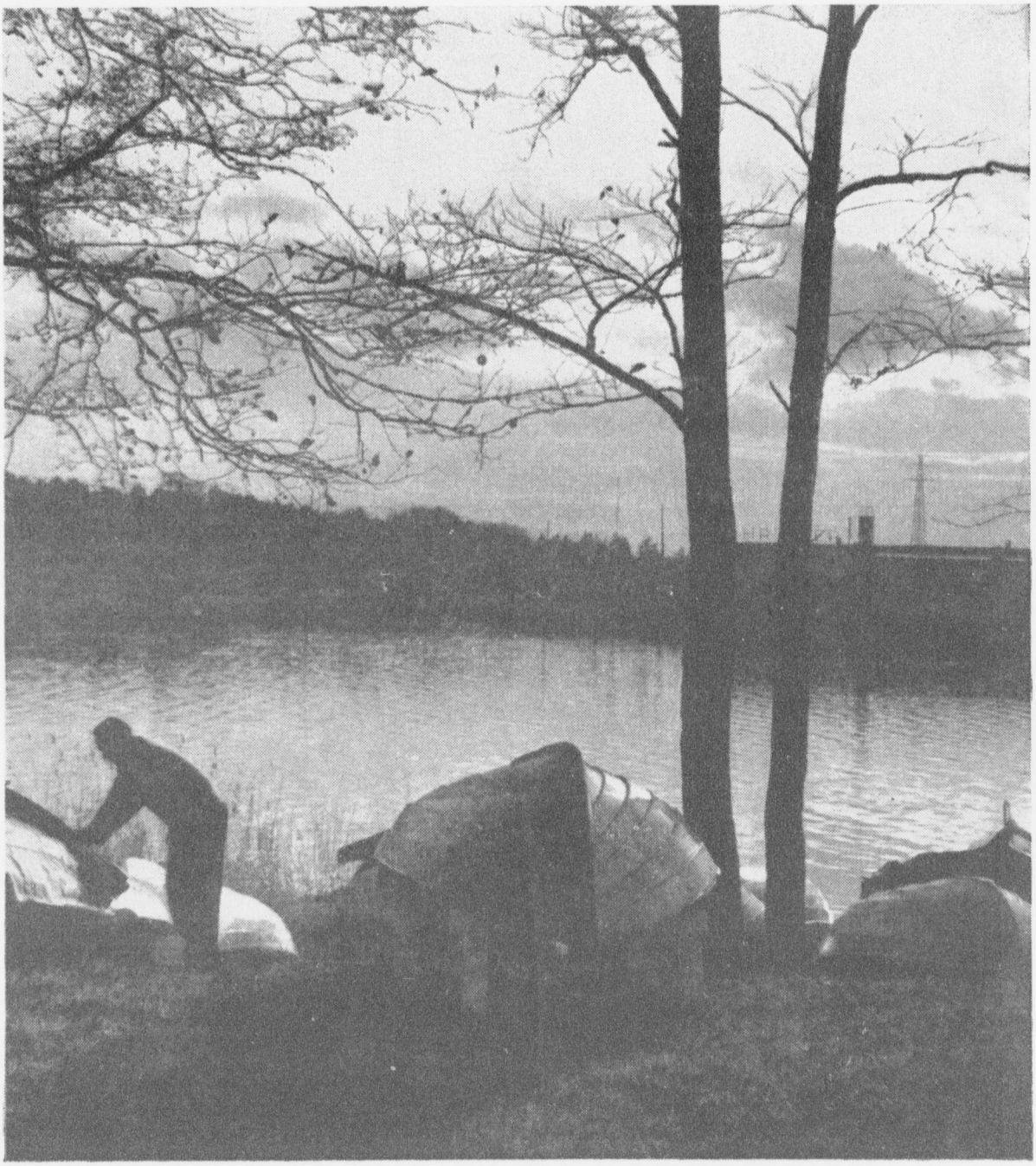

LOKAKUU
NOVEMBER

N:o 10 - 1961

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

LOKAKUU | 66 VUOSIKERTA | N:o 10 · 1961

Marraskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen lokakuun 7 päivää

KUUROJEN KONSULENTIT

Kuurojen keskuudessa tapahtuva työ on nykyisin hyvin monitahoista. Useat erilaiset piirit ja järjestöt ovat rakentamassa kuurojen yhteiskuntaa.

Jo vuosikymmeniä jatkunut kiinteä yhteistyö Pohjoismaiden kesken on johtanut siihen, että työmuodot niissä ovat suuresti samankaltaiset. On kuurojenkoulut, ammattikoulut, kuurojenyhdistykset jne. Samoin kaikissa pohjoismaissa kuurojenpapit huolehtivat kuurojen hengellisistä ja osaksi myös sosiaalisista sekä muista tarpeista. Varsinaisen huoltotyön kohdalla on kuitenkin havaittavissa erilaisuutta eri maiden välillä. Tanskassa ja Ruotsissa näistä tehtävistä huolehtivat lähinnä valtion palkkaamat kuurojenkonsulentit, joskin myös pelastusarmeijan upseereilla on merkittävä tehtävänsä tällä alalla, varsinkin Ruotsissa. Norjassa ja Suomessa taas ovat kuurojen papit pelastusarmeijan upseerien ohella huolehtineet aikaisemmin miltei kaikista huoltotehtävistä, kunnes meidän maassamme viime vuosikymmenenä myös seurakunnat ovat palkanneet suuremmissa asutuskeskuksissa sisaria nimenomaan kuuroja varten. Tätä kehitystä on seurattu ilolla.

Kuitenkin on jo pitemmän aikaa Suomessakin todettu, että on olemassa määrättyjä tehtäviä ja kysymyksiä, joita em. huoltotyöntekijöiden on vaikea suorittaa. Varsinkin työhönsijoituksessa ja oikeudellisissa kysymyksissä on kaivattu naapurimaamme mallin mukaan kuurojenkonsulentteja. On tehty yrityksiä, että valtio perustaisi mainittuja virkoja, mutta tuloksiin ei ole päästy. Viime aikoina on suoritettu tunnusteluja valtiovallan päin asiassa ja tällöin on saatu sellaisia ohjeita, että Kuurojen Liitto voisi ehkä olla aloittamassa tätä aluksi kokeiluluontoista uutta työsarkaa.

Kuurojen Liiton hallitus onkin kokouksessaan 3.9.1961 päättänyt lähteä tälle uudelle rohkealle, mutta tarpeelliselle tielle. Rohkeutta tarvitaan sen vuoksi, että konsulentin palkkaus jää kokonaan liiton kannettavaksi. Päätös on kuitenkin tehty siinä toivossa, että varoja saadaan tähänkin tarkoitukseen ainakin osaksi valtiovallalta. Toimi tulee aluksi olemaan sivutoiminen. Henkilökin on jo valittu ja toiminta alkaa ensi vuoden alusta. Toimialueena on koko maa. Hyväksytyn ohjesäännön mukaan tulevat pääasialliset tehtävät olemaan työhönsijoitukseen ja oikeudellisten sekä sosiaalisten kysymysten pariin liittyviä. Konsulentti tulee toimimaan yhteistyössä kuurojenpappien ja sisarien sekä kuurojenyhdistysten kanssa.

On erittäin toivottavaa, että tämä uuden työmuodon alku meilläkin antaisi sellaisia tuloksia kuin naapurimaassamme Ruotsissa, jossa konsulenttien merkitys on todettu suureksi ja tärkeäksi, ja että tästä pienestä taimesta siten kasvaisi elinvoimainen uusi puu kuurojen työkenttään.

URHO KIERIMO

Im memoriam

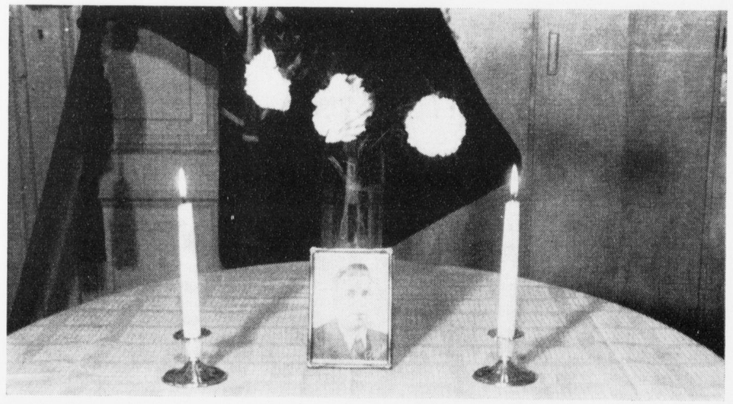

Oli elokuun 5:s päivä 1961 ja Otaniemi, Helsingin liepeillä oleva yliopplaitten opinahjo, kylä, jossa on useita taloja lähellä toisiaan. Sinne oli kokoontunut jo edellisinä päivinä kansainvälinen, 23 maan monisatalukuinen kuurourheilijain valiojoukko ollakseen omissa "olympialaiskisoissaan".

Ja se päivä oli kisojen aatto, jolloin toiveikkain mielin keskustellen seurusteltiin. Jokaisen maan kuurot näkyivät tulevan hyvin toimeen yhtäläisen viittomakielensä avulla, pienistä eroavaisuuksista huolimatta.

Juuri sinä päivänä tuli Otaniemeen kisakomitean kutsumana mm. Suomen Kuurojen Liiton puheenjohtaja Urho Kierimo, mies jota Suomen kuurot olivat oppineet johtajanaan kunnioittamaan. Hän on omistanut suurimman osan elämästään kuurojen opetus- ja valistustyöhön. Jokainen paikalla ollut suomalainen kuuro tunsi syvää mielihyvää nähdessään hänen olevan mukana. Hän oli niitä harvoja kuulevia, jotka mielellään tulivat kuurojen keskuuteen. — Oli iltapäivä. Ruokailtuaan erään liittomme keskushallituksen jäsenen kanssa Otaniemen suuressa ruokalassa hän keskusteli usean kuuron kanssa iloiseen ja leppoisaan tapaansa. Sitten hän ilmoitti menevänsä ruokalevolle puolituntiseksi. Huoneensa sohvalla loikoessaan hän nukahti, eikä enää herännyt. Lääkäri totesi hänen menneen pois, elämän rajan taakse.

Lähellä oleville tuli syvä järkytys, joka aluksi onnistuttiin rajoittamaan vain pieneen piiriin, jotta tunnelma sinä iltana ei häiriintyisi. Vähitellen pääsi uutinen suomalaisen yleisön tietoisuuteen liittomme puheenjohtajan äkillisestä poismenosta. Raskas suru levisi. Monet ajattelivat: Miksi nyt näin tapahtui? Vastausta ei tullut. Tuli yö.

Seuraavana päivänä laskettiin Otanemen suuri Suomen lippu puolitankoon määräajaksi. Vasta sitten kaikkien tietoisuuteen tuli valitettava tapahtuma.

– o –

Hyvä veli! Näin Sinä Urho olet aina kirjoittanut liittomme keskushallitustovereillesi. Sinä olit näin välitön, niin toverillinen ja Sinua kohtaan tunnettiin syvää luottamusta.

Muistellessamme Sinun elämänkaartasi ja työtäsi, palautuvat mieleemme kaikki, kuinka jo nuoruudessasi, opettajan tehtävään antautuessasi, otit sydämesi asiaksi kovaosaisten kuurojen lasten kasvattamisen, mikä ala ei ole helpoimpia. Opettajana olit vuosikymmeniä, jona aikana sait nähdä oppilaittesi kehittyneen isänmaan kunnon kansalaisiksi.

Lisäksi sait vielä muita vaativampia tehtäviä. Jo kolmatta vuosikymmentä sitten Sinut kutsuttiin liittomme keskushallitukseen ja sitten sait pian ottaa vastaan liittomme puheenjohtajan vaativan tehtävän. Aluksi Sinä epäröit vastaanottaa tätä luottamustointa, lupasit olla vain vähän aikaa mukanamme. Kuitenkin onnistuimme pitämään Sinut jatkuvasti luonamme, sillä vuosien mittaan huomasimme Sinun olevan oikea mies johtamaan liittoamme.

Aina ei työskentely ollut liitossamme helppoa. Joskus oli pikku myrskyjäkin, mutta onnistuit selvittämään ne vaikeudet kaikkien tyytyväisyydeksi.

Keskushallituksen kokous 3. 9.

Liittomme on toiminnallaan tarkoittanut nostaa kuurojen valistustasoa mahdollisimman paljon, jotta voisimme toimeentulla kuulevien rinnalla. Sinä annoit arvokkaita neuvoja ja viitteitä tämän päämäärän saavuttamiseksi. Sinä ohjasit liittoamme taitavasti monien vaikeuksien ohi.

Kun liittomme pitää ensisijaisen tärkeänä seurata kuurojen lasten opetusta kouluissamme, tehden eräitä parannusehdotuksia muitten pohjoismaiden tapaan, olit Sinä Urho Kierimo parhaana asiantuntijana lämpimästi kannattamassa näitä.

Kuurojen kipeästi kaipaamassa ammattikouluasiassa olit tarmolla mukana. Sinä johdit ponnisteluja oman koulutalon aikaansaamiseksi, että ammattiopetus saataisiin keskitetyksi yhteen paikkaan, saman katon alle. Suunnitelma on vielä alkuasteella ja kaipaa edelleenkin voimakasta eteenpäin viemistä. Sinua olisi tässä vielä tarvittu.

Sinä Urho olit Suomen Kuurojen Liiton puheenjohtajana 26 vuotta. Liittomme historiassa se oli saavutusrikasta aikaa. Olisimme tarvinneet Sinua edelleenkin. Vaan niin ei ollut sallittu. Poistuit odottamatta luotamme, toimittuasi suurimman osan elämästäsi kuurojen hyväksi, suuren kansainvälisen urheilujuhlan aattona. Jätit jälkeesi vaikeasti täytettävän aukon, oltuasi liitossamme kaikki kaikessa. Me jälelle jääneet työtoverisi tulemme muistamaan antamasi opetukset, neuvot ja viitteet. Sinä jätit meille ja liittomme historiaan kauniin ja pysyvän muiston.

E. M.

Viimeinen matka alkaa

Johtaja Urho Kierimon hautaus

tapahtui elok. 15 p:nä Vesilahden hautausmaalla. Kirkollinen toimitus alkoi klo 13 Vesilahden kirkossa. Arkku oli kauniisti valkealla verhottu, isot kynttilät paloivat arkun molemmin puolin. Suomen Kuurojen Liiton lippu puolitangossa suruharsoineen oli juhlava näky, kantaen sitä kuulu urheilijaveteraani Valentin Kaurela. Runsas saattojoukko, mukana kuurojakin, kokoontui kirkkoon.

Ruumiinsiunauksen toimitti paikkakunnan kirkkoherra rovasti Paunun tulkitessa kuuroille. Tämän jälkeen vainajan puoliso poikansa ja tyttärensä kanssa jättivät ensimmäisinä seppeleensä arkulle. Muitten omaisten jälkeen asettui arkun ääreen Suomen Kuurojen Liiton keskushallitus kokonaisuudessaan. Muistopuheen piti varapuheenjohtaja Emil Mattila. Kauniin seppeleen asettivat arkulle hallituksen jäsenet Urho Lehtimäki ja Kauko Mäkelä. Samalla liittomme lippu teki kunniaa. Sen jälkeen toivat arkulle seppeleitä ja kukkalaitteita monet yhtymät ja yksityiset. Mm. toivat Turun Kuurojen Ammattikoulun seppeleen rehtori Heikki Mylläri ja Elias Savisaari. Oy Surdus Ab:n puolesta hrat Rurik Pitkänen ja Ragnar Östman. Kuurojenkoulujen opettajien puolesta johtaja Elias Niskanen Mikkelistä. Lopulta arkku peittyi kukkaispaljouteen.

Sen jälkeen omaiset kantoivat arkun kirkosta vieressä olevaan kirkkomaahan. Edellä kannettiin liittomme lippu. Kun arkku laskettiin viimeiseen leposijaansa, teki lippumme kunniaa. Hauta sijaitsee kahden keskikokoisen koivun välissä. Kukkalaitteet asetettiin haudalle, laulettiin eräitä virsiä. Sen jälkeen saattoväki kokoontui lähellä olevaan seurataloon pitämään muistohetkeä. Tarjoilun välissä luettiin suuri määrä saapuneita sähkeitä ja adresseja.

Tunne vastuusi, elä raittiisti

Ylläolevassa otsikossa on tämän vuoden raittiusviikon tunnus. Raittiusviikkoa vietetään koko maassamme lokakuun 29 — marraskuun 5 pvän välisenä aikana ja tänä ajankohtana koetetaan teroittaa raittiuden merkitystä kansalaistemme tietoisuuteen.

Meillä kuuroilla tehdään hyvin vähän raittiustyötä ja puhutaan vähän raittiuden merkityksestä. Yhdistyksiemme esitelmätilaisuuksissa kosketellaan muita ajankohtaisia ja merkityksellisiä asioita, mutta raittiusasia syrjäytetään vähäpätöisenä ja epäsuositeltavana. Mistä tämä asenne johtuu? Me olemme tottuneet hiukkasen hymyilemään raittiusseurojemme työlle ja sille asialle, jota ne edustavat. Me tahdomme olla "itsenäisiä" ja käydä tietämme niin kuin katsomme parhaaksi, ottaa joskus pienen "naukun", jos haluamme. Siitä, tästä vapaudestamme emme salli kenenkään meille huomauttaa emmekä sitä käsittele keskusteluissamme ja puheissamme.

Kuitenkin, eiköhän tämän asian pitäisi olla ytimenä esim. nuorisotyössämme. Mehän koetamme nuoristamme kasvattaa kunnollisia, ihanteita palvovia kansalaisia, vastuun tuntevia ja kaikin puolin henkisesti voimakkaita ja juuri tällaiseen kasvatukseen pitäisi yhdistää raittiuden merkityksen sanoma, kaikille nuorillemme kuultavaksi. Vasta kun nuoremme tajuavat sen, on meillä varaa toivoa kuurosta nuorisostamme ihannenuorisoa.

Toivotaan, että tämän tulevan raittiusviikon aikana yhdistykset järjestäisivät jäsenilleen puhetilaisuuksia, joissa teroitettaisiin heille vastuun tunnetta ja raittiin elämän merkitystä, nuorison, kodin ja yhteiskunnan kohentajana ja erikoisesti myös tänä moottoriajoneuvojen aikakautena ehdotonta pidättäytymistä alkoholista niille, jotka ajavat omilla autoillaan. Siis: Tunne vastuusi, elä raittiisti.

HILJENTYMISEN HETKIKSI

Minä. Meissä ihmisissä on neljä erilaista minää.

Ensiksi on se minä, jonka kaikki tuntevat. Sanomme sitä vaikka vierasminäksi. Se on hyvin viehättävä, valloittava ja sydämellinen, jota me näytämme toisille tuntien samalla salaista sisäistä tyydytystä. Joku puhuu naamarista, jonka vedämme päällemme ollessamme kosketuksissa muiden kanssa. Naamari kätkee todellisen minämme, niin me aina luulemme ja varmasti usein onnistumme salaamaan sisimpämme.

Mutta kuinka erilainen onkaan se toinen minä, jonka lähimpämme tuntevat. Kotona emme jaksa näytellä. Tämä minä ei läheskään ole edellisen kaltainen. Valitettavasti panee moni pois ystävällisyyden, iloisuuden ja ritarillisuuden astuessaan kodin kynnyksen yli. He tekevät kuten päällystakille, jonka riisuu ja panee naulaan, kun tullaan kotiin, ja jälleen puetaan päälle sieltä lähdettäessä. Näin tekee aikuinen ja näin tekee lapsi valitettavan usein.

Kolmanneksi se minä, jonka ihminen itse tuntee. Se eroaa jälleen molemmista edellisistä. Kun ihminen hiljaisina hetkinä suorittaa itsetutkistelua, hän havaitsee omasta minästään sellaista, jonka visusti haluaa peittää muilta ja pitää omana tietonaan.

On olemassa vielä neljäs minä, se minä, jonka vain Jumala näkee. Tämä minä on todellinen minämme. Ihmisten edessä voimme näytellä, voimme pukea päällemme jopa hurskauden naamarin ja näyttää paremmilta kuin olemme. Ihmisiä voimme pettää, mutta emme Jumalaa, joka tutkii kaikki syvyydet. Jumalan edessä näymme sellaisina kuin todellisuudessa olemme.

Millaisina Jumala näkee meidät? Kotihuoneen ikkunasta näkyy paikka, johon talvella kaadettiin lunta niin, että siihen tuli oikein lumivuori. Millainen se on kevätauringon paisteessa? Ei suinkaan ole kaunis ja hohtavan valkoinen, vaan päinvastoin musta ja ruma. Aurinko on paljastanut lumeen hautautuneen lian. Näin käy meidän ihmisten, kun Jumala meitä tutkii. Hän näkee meidät syntisinä, synnin ja valheen orjina. Mutta sitä ihminen ei mielellään tunnusta, koska luonnollinen ihminen on itse mielestään hyvä. Ihminen tekee hyvin mielellään kuten poika, joka kesällä nosti kiven paikaltaan. Mutta hän laski sen takaisin hyvin nopeasti, sillä sen alla oli epämääräinen luku epämiellyttäviä hyönteisiä, jotka inhottivat poikaa.

Onnellinen on ihminen, jolle Jumala paljastaa hänen todellisen tilansa. Herran kirkkauden loisteessa katoavat kaikki harhakuvat ihmisen luonnollisesta hyvyydestä ja hänestä tulee syntinen, joka hukkuu ellei saa apua. Vain se, joka saa nähdä Jumalan kirkkaassa valossa omaan sisimpäänsä, joutuu pyytämään Daavidin tavoin. "Jumala luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi vahva henki." — Ps. 51:12.

Laina A:nen

RUOTSIN KUUROJEN KONGRESSI

Vaasasta 6 tunnin merimatkan päässä Pohjanlahden toisella puolella sijaitsee viehättävä kaupunki Uumaja (Umeå). Sitä mainitaan koivujen kaupungiksi, koska siellä on peräti 60.000 koivua. Kaupunki on kuuluisa historiastaan, joka läheisesti liittyy Suomeenkin. Siellä on G. C. von Döbelnin puisto, jossa edellä mainittu sotapäällikkö kotiutti Suomen sodan viimeiset sotilaat vuodelta 1808—09. Siellä on myöskin kuuluisan Savon prikaatin päällikön Duncker'in hauta.

Uumaja — Pohjois-Ruotsin korkeakoulujen kaupunki — on myös suosittu kongressikaupunki. Lukuisat ovat ne kongressit, jotka on pidetty vuoden kuluessa Uumajassa. Kahdeksas kongressi oli Ruotsin kuurojen Valtakunnan liiton kongressi, joka pidettiin siellä heinäkuun 14—16 pnä, järjestyksessä 16:s liiton perustamisesta v. 1922 lähtien. Heidän kongressinsa, joka on pidetty joka toinen vuosi aina heinäkuussa vastaa Suomen kuurojen liiton jokavuotista edustaja- ja vuosikokousta, mutta se on 3-päiväinen ja se vietetään juhlavammissa puitteissa, oikein pohjoismaiden kuurojen kongressin tyyliin.

Uumajassa kohtasivat toisensa Etelä- ja Pohjois-Ruotsin kuurot. Heitä olikin suurella joukolla — 500 henkeä — saapunut kongressiinsa. Joukossa oli useita kuulevia ystäviä, pappeja, konsulentteja, kuurojen koulujen rehtoreita ym. Suomalaisiakin näkyi siellä täällä, muutamia, heidän suuressa joukossaan. Allepainettu yksityisenä huomioitsijana seurasi suurella mielenkiinnolla kongressissa käytyjä keskusteluja, jotka käsittivät Ruotsin kuurojen tärkeitä kysymyksiä eri aloilta. Keskustelukysymykset olivat: Pohjois-Ruotsin kuurojen probleemi, kuurojen koulu- ja ammattikysymykset, tieteellisen selvityksen merkitys merkkikielen kuuroille suomista avuista, miten Ruotsin Kuurojen Valtakunnan liiton sivistystoiminta on laadittava ja tarvitsevatko kuurot liiton puolesta edustajan (yhdistystoiminnassa). Näissä keskusteluissa, jotka olivat kahden ensimmäisen kongressipäivän ohjelmassa, käytettiin runsaasti puheenvuoroja. Kuulevatkin, eritoten kuurojen lämminsydäminen ystävä professori Oscar Löfgren, esittivät monta hyvää ajatusta kaikissa kysymyksissä.

Kongressin osanottajat Korkeakoulun pihalla

Kongressin ohjelma oli seuraava: Kongressin avajaisjumalanpalvelus, jossa saarnasi kirkkoherra Ivar Svennas, pidettiin kaupungin kirkossa. Välittömästi sen jälkeen klo 10 alkoi kongressi Yleisen Korkeakoulun avarassa juhlasalissa. Paikallisen kongressikomitean puolesta lausui osanottajat tervetulleiksi rva Ida Nilsson. Liiton puheenjohtajan Lars Kruthin tervehdyksen jälkeen suoritettiin edustajien nimenhuuto ja kongressin puheenjohtajien ja sihteerien valitsemiset. Klo 12 tarjosi Uumajan kaupunki lounaan historiallisessa Sävergårdenin ravintolassa, joka oli muutaman kivenheiton päässä kongressipaikalta. Lounaalle sai kunnian osallistua 100 kutsuttua. Kaupungin puolesta esitti osanottajat tervetulleiksi tohtori P. G. Lundgren. Maakunnan johtaja G. Heimer esitti myös tervehdyksen ja selosti Sävergårdenin historiaa. Iltapäivällä jatkettiin kongressissa keskusteluja ja illalla pidettiin illanvietto kahvitarjoiluineen ja tanssiaisineen modernin korkeakoulun suuressa ravintolassa, jota nimitetään kongressibaariksi. Tähän baariin, johon mahtuu yhdellä kertaa 500 henkeä ruokailemaan on järjestetty kongressin väliajoiksi osanottajille ruokailu. Sinipukuiset lotat pitivät huolen hyvän ja maukkaan ruuan tarjoilusta.

Toisena kongressipäivänä oli koko päivän, parin tunnin ruokailutaukoa lukuunottamatta, keskusteluja. Illalla pidettiin illanvietto juhlasalissa. Koko Ruotsin kuurojen kuuluisa humoristi "Zeta" alias Gunnar Zetterström kumppanineen hauskutti yleisöä verrattomalla karuselliohjelmallaan. Illan päätteeksi tanssittiin baarissa.

Viimeisenä kongressipäivänä 16. 7. pidettiin vuosikokous, jolloin suoritettiin uusien sääntöjen mukaan liittohallituksen jäsenten vaalit. Vaali oli monimutkainen, meikäläisistä vaalitoimituksesta suuresti poikkeava. Ehdokkaat oli jo ennakolta nimetty Vaalinvalmistelukomitean toimesta. Liittojohtokuntaan kuuluu nykyään 12 jäsentä. (Ennen 9.) Lopussa valittiin 3-henkinen vaalinvalmistelukomitea seuraavaa kongressia varten. Uusien sääntöjen perusteella se pidetään joka kolmas vuosi. Kongressin järjestämisoikeutta ovat anoneet 2 yhdistystä. Äänten enemmistöllä annettiin k. järjestämisoikeus Luleån yhdistykselle, Taalainmaalla v. 1964.

Vaalitoimituksen jälkeen esillä oli vielä 9 keskustelukysymystä eri yhdistysten edustajain esittäminä. Ne käytiin läpi hyvässä järjestyksessä. Kolmepäiväisen kongressin puheenjohtajina toimivat vuorotellen L. Kruth ja O. Dahlgren, ja tulkkina rouva Bojan Ångman. Kongressin eräänä keskustelunaiheena oli myöskin viittomakieli, jota toivotaan otettavaksi kuurojen kouluihin opetuksen helpottamiseksi. Sen asian puolesta liiton energinen puheenjohtaja Lars Kruth, joka on kuin syntynyt puheenjohtajan nuija kädessä, tarmokkaasti esiintyi. Mainittakoon tämän yhteydessä, että Ruotsin liitolla on viittomakielen Akademia, jonka ohjesäännötkin on laadittu ja hyväksytty.

Illalla pidettiin kongressin päättäjäis-illalliset Stora Hotellet (Suuressa Hotellissa), jossa oli läsnä kutsuttuna myös kaupungin pormestari S. Bälter.

Maanantaina 17. 7. järjestettiin kaksi eri bussiretkeä, Stornorrforseniin Euroopan suurinta sähkölaitosta katsomaan ja Strömbeckin kansankorkeakouluun tutustumaan. Kolmas retki oli laivamatka Vaasaan johon osallistui 20 ruotsalaista. Vaasan satamassa oli Teuvo Taimisto ja muut kuurot heitä vastassa. Vieraille järjestettiin bussikiertoajelu kaupungilla, jonka välillä tutustuivat kuurojen toimitaloon. Parin tunnin oleskelun jälkeen Suomen maan kamaralla vei sama laiva "Korsholm III" heidät takaisin kotimaahansa.

Aura Ahlbäck

ETELÄAFRIKKALAINEN PITÄÄ POHJOISMAISTA

— Pidän kyllä elämisestä ja asumisesta Etelä-Afrikassa, mutta se kävi niin yksitoikkoiseksi, että päätin lähteä katsomaan maailmaa, kertoi herra Isaac Zuskin, joka toimi kuurojen maailmankisoissa maansa kirjeenvaihtajana.

Herra Zuskin ei ole ensimmäistä kertaa matkalla, eikä ensimmäistä kertaa Pohjoismaissa. Vuonna 1957 hän kierteli Eurooppaa ja Afrikkaa, käyden yhdeksässätoista maassa. Hän kävi tällöin myös muissa Pohjoismaissa, mutta ei Suomessa.

Zuskin selittää hymyillen kommelluksia, joita hänelle on tapahtunut matkan aikana. Kaikki ihmiset eivät oikein usko, että hän on eteläafrikkalainen, sillä hänen ihonvärinsä on valkoinen. — Olen pahoillani että rahani loppuvat kesken, mutta tulen vielä uudelleen ja silloin menen suoraan Lappiin, selittää Zuskin.

U. Suomi

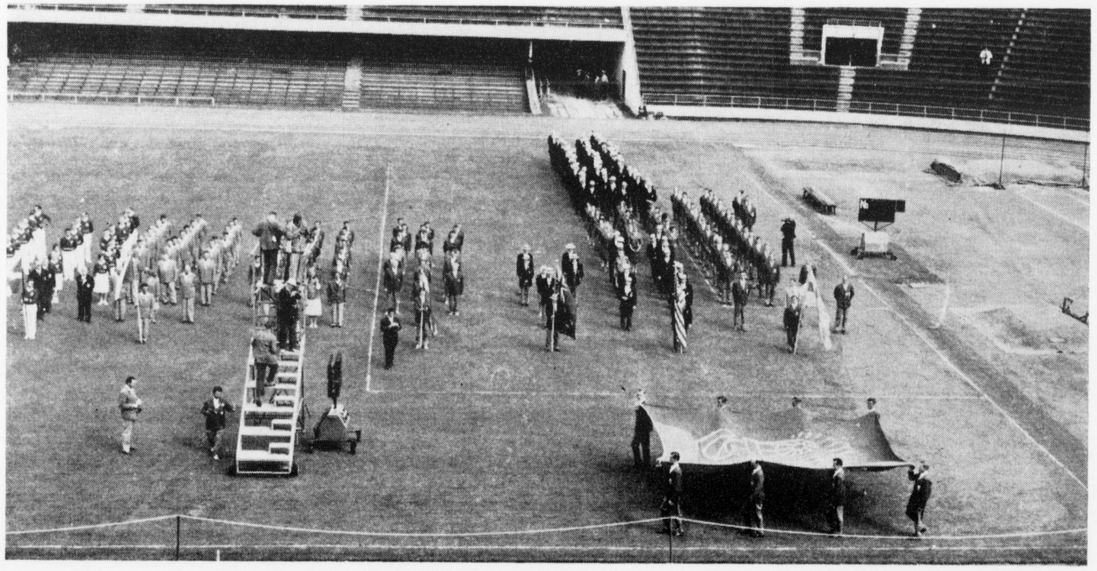

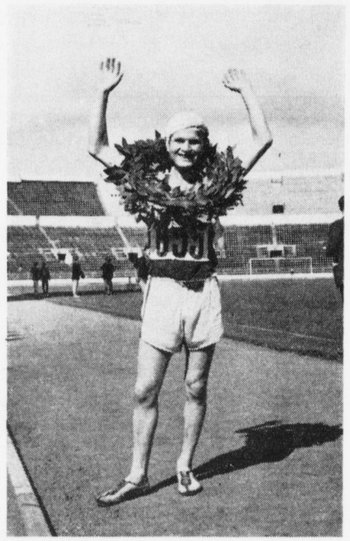

KUUROJEN MAAILMANKISAT

Maiden väliset pisteet:

Yleisurheilu:	M.	N.	Yht.
1. Neuvostoliitto	170	108	278
2. USA	146	26	172
3. Saksa	94	69	163
4. Puola	112	46	158
5. Suomi	59	—	59
6. Norja	28	—	28
7. Ruotsi	15	—	15
8. Unkari	1	14	15
9. Romania	13	—	13
10. Bulgaria	5	3	8
11. Ranska	7	—	7
12. Iso-Britannia	6	—	6
13. Tanska	5	—	5
14. Jugoslavia	2	—	2

Uinti:			
1. Saksa	74	74	148
2. Unkari	93	2	95
3. Puola	33	44	77
4. USA	31	33	64
5. Tanska	26	31	57
6. Hollanti	23	18	41
7. Ruotsi	—	6	6

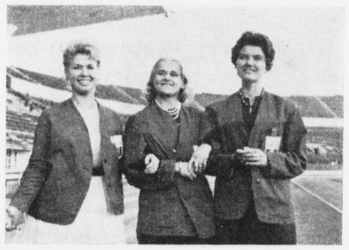

Kuvat: Ylh. CISS:n valtavaa lippua viedään Stadionin pääsalkoon. Vasemmalla: Pauli Savolainen 25 km maantiejuoksun voittaja. Oikealla: Kultamitalin vallanneet suomalaistytöt. Alla: Eri maiden joukkueiden ohimarssi.

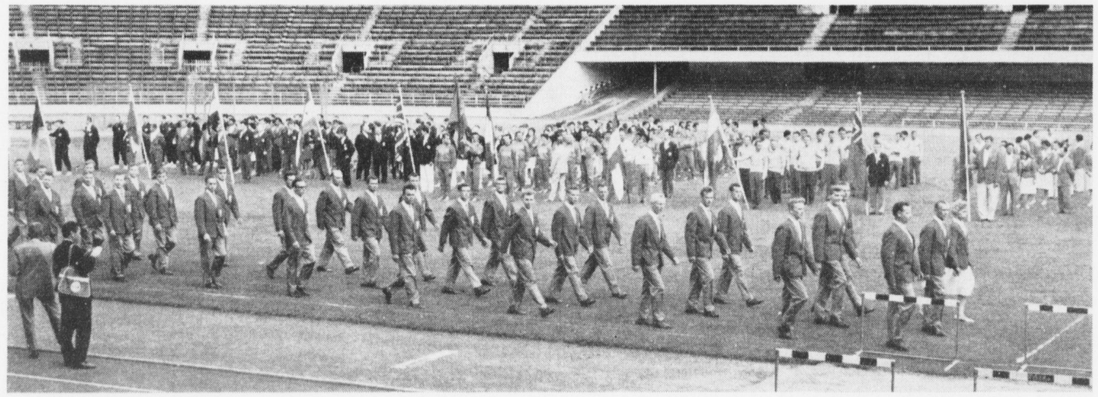

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

OKTOBER | 65 ÅRGÅNGEN | Nr 10 - 1961

Dövkonsulenterna

Det skeende arbetet inom de dövas kretsar är nuförtiden mycket mångsidigt. I alla distrikt och inom många organisationer har det arbetats för fullt för påbyggnad i de dövas samhällen.

Det redan för ett tiotal år sedan fortlöpande fasta samarbetet med de nordiska länderna har lett till det resultatet att arbetsformen är i stort sett likadant. Det finns dövskolor, yrkesskolor, dövföreningar m.fl. Likaså har samtliga nordiska länder präster för döva vilka ha hand inte enbart om den andliga vården utan tvingas paradoxalt nog att ta del i en del sociala och andra uppgifter. Men likväl har man märkt vissa olikheter i arbetssättet inom det officiella vårdarbetet i de olika länderna. I Danmark och Sverige handhas dessa uppgifter närmast av staten avlönade dövkonsulenter även om också frälsningsarmens officerare bör nämnas som medverkande, främst i Sverige. I Norge och Finland ha dövprästerna vid sidan av frälsningsarmen tidigare skött så gott som alla sociala göromål, tills de i vårt land, av församlingarna avlönade diakonissorna de senaste tio åren trätt till och verkat speciellt inom stora bosättningscentra. Det var enbart glädjande att så skett.

Men det har redan en längre tid, även här i Finland, förmärkts att vissa uppdrag och frågor som rör socialvården äro svåra att utföra. Enkannerligen i arbetsförmedlings- och juridiska frågors behandlande behövs så väl dövkonsulenter a la modell vårt västra grannland. Försök har nog gjorts att få staten att grunda sådana tjänster men utan resultat. På sistone har gjorts nya påtryckningar hos statsmakten vilket kanske lett därhän att Finlands Dövas Förbund vågade ta steget ut med förberedelserna för det nya tjänsteområdet.

Förbundsstyrelsen har vid mötet den 3.9. beslutat gå den djärvare vägen, ett nytt men nödvändigt sätt. Avlönandet av konsulenten kan bli en börda för förbundet, men beslutet har likväl gjorts i hoppet att statsmakten ställer sig välvilligt inställd och bidrar med tillräckliga medel och på så sätt minskar bördan för förbundet. Tjänsten blir i början tänkt som bisyssla. Person har redan utsetts och tillträder tjänsten från nästa års början. Arbetsfältet omfattar t.v. hela landet och de huvudsakliga göromålen blir att bidra med hjälp åt döva i juridiska och sociala frågor samt i arbetsförmedlingen. Konsulenten har i sin tjänst kontakt med dövprästerna och systrarna och kommer att stå i samarbete med föreningarna.

Det är att hoppas att detta nya arbetsfält i de dövas samhälle blir lika fruktbringande som i vårt grannland Sverige, där konsulenternas betydelse har i sanning befunnits vara stor och viktig och att från denna lilla planta utvecklas ett stort och livskraftigt träd i de dövas örtagård.

Rektor Urho Kierimo död

Det var en vacker sommardag den dagen, den 5 augusti, i Otnäs. I idrottsbyn myllrade det av döva ungdomar från alla världens hörn, samlande krafter för den stundande världsspelen.

Plötsligt, utan minsta förmaning och som slag i ansiktet nådde oss budskapet att rektor Urho Kierimo stunderna innan gått över tröskeln till det okända. Det var en sällsynt ödets nyck att han skulle ryckas bort mitt ibland sina kära döva vänner och att hans livsverk, arbetet för de dövas sak, skulle ändas på ett sådant värdigt sätt. Man skulle kunna säga att han stupade på sin post och dog på ärans fält.

Urho Kierimo var en ledare av Guds nåde. För Finlands döva kännes förlusten tung och oersättlig. Under ett tiotal år ha de döva i hela landet lärt känna och älska sin avhållna förbundsordförande. De kunde lita förtroendefullt på honom och de kände på sig att här var en man som kände sin plikt och offrade sitt bästa för dem. Ungdomens förkovran och framtid låg hans hjärta närmast.

Tidskrift för Döva, vars huvudredaktör rektor Kierimo var, har under årens lopp publicerat många värdefulla artiklar skrivna av hans hand. Dessa rörde främst de dövas sak och dess många problem och svårigheter.

Urho Kierimo var som förbundsordförande exemplarisk och opartisk, alltid lika vänlig och kamratlig mot alla. Hans verksamhetstid var

Nytt från Förbundet

Centralstyrelsens möte den 3 september öppnades med ett tal av viceordföranden Emil Mattila som riktade några ord till förbundets nyligen hädangågne mångårige ordförande Urho Kierimos minne. Hans minne hedrades med en stunds tystnad.

I protokollet antecknades bl.a. följande viktigare ärenden:

Förbundsordförandens åligganden handhas till tiden för årsmötet av viceordföranden Emil Mattila med Jaakko Väisälä som suppleant. Som ordinarie medlem i centralstyrelsen tillträder suppleanten fru Katri Pitkänen.

Förbundets nya stadgar har inregistrerats i föreningsregistret den 1. 6. 61 och vid nästa årsmöte efterföljes bestämmelserna ang. val m.m. enligt de nya stadgarna. I övrigt gälla de nya stadgarna fr.o.m. registreringsdagen.

Vid ordföranden Kierimos begravning den 15. 8. i Vesilahti närvar styrelsen i sin helhet. Från förbundets sida nedlades en krans och viceordföranden Mattila höll minnestalet.

Förbundskassören Laamanen höll en kort översikt över förbundets ekonomiska ställning.

Till huvudredaktör i Kuurojen lehti i Kierimos ställe valdes Runo Savisaari. Till redaktionskommitten valdes i Savisaaris ställe Ragnar Östman. Till den svensskspråkiga tidskriftens redaktör utsågs Börje Ahlbäck i stället för fru Laine.

Till de Dövas Världsförbunds möte i Rom den 27.–30.9. utsågs R. Pitkänen att representera Finland.

Beslöts att deltagare i bokföringskursen bör erlägga 3000 mk och summan kan antingen erläggas en gång för allt eller i rater om 1500 mk, den första genast och resten i december.

Beslöts att sända viceordf. Mattila och sekr. Pitkänen till Nordiska dövförbundens sammarbetskommittes möte i Oslo den 14–15 oktober.

---

lika med Finlands Dövas Förbunds utvecklingstid, livskraftig och med mäktiga steg vandrar det in i framtiden.

Med sorg och saknad stå alla landets döva kring den avlidnes bår, tacksamma och med önskan att hans livsverk i rikt mått måtte välsignas.

Beslöts tillsätta stående kommitte för ungdomsarbetet, varvid valdes R. Savisaari, J. Narmala, K. Mäkelä, Aura Ahlbäck och som suppleant Martta Kattainen.

Till förbindelseman vid Nordiska teckenspråkskommitten valdes R. Pitkänen samt till lokala kommitteer för teckenspråkets förkovrande den förenämnda samt dessutom Sirpa Kostiainen, C.-E. Martola, L. Paunu och Eino Savisaari.

Följande centralstyrelsemöte beslöts hållas den 19 november.

Meddelande till föreningarna

Enär vi från några föreningar fått förfrågningar angående föredragsarvoden, lämna vi här en redogörelse för att bringa klarhet i saken.

Det av förbundsstyrelsen stadfästa föredragsarvodet är 1.500 mark för första föredraget och för det andra och de sedan följande föredragen 1.000 mark under förutsättning att föredraget är sakligt förberett. Nybörjare, vilka ännu sakna vana att hålla föredrag, kunna efter prövning tilldelas mindre arvode.

Dessutom bör förening åt beställd föredragshållare från annan ort erlägga förutom föredragsarvodet även resekostnader och ev. ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt 1.000 mark i dagspenning för logi och mat. Detta bör göras först sedan man kommit överens med föredragshållaren. Förbundet kan dock efter anhållan erlägga reseräkningen, dock under förutsättning att förbundsstyrelsen godkänner.

Till andliga tillfällen, kyrkodagar, andaktstunder m.fl. kan förening rekviera vana föredragshållare, vars utgifter erlägges i sin helhet av förbundet. Dessa elitföredragares resor erlägger förbundet endast i händelse att vederbörande förening eller präst rekvierat dessa. Om föredragshållaren anländer av egen fri vilja på egen tid eller själv arrangerar resan står förbundet icke för kostnaderna i dylika fall.

*

REDAKTIONSSKIFTE. Fru Ulla-Britt Laine har avsagt sig redaktionskapet för Tidskrift för Döva och i hennes ställe har utsetts herr Börje Ahlbäck att handha redigeringen av den svensskspråkiga sidan av tidskriften. Artiklar och manuskript på svenska kunna härefter sändas före resp. månads utgång till red. B. Ahlbäck, adress Stora Robertsgatan 1 B, Helsingfors.

Rektor URHO KIERIMOS begravning

skedde den 15 augusti på Vesilahti begravningsplats. Den kyrkliga förrättningen började kl. 13 i Vesilahti kyrka. Kistan var vackert klätt i vitt, med stora ljus brinnande på ömse sidor. Finlands Dövas Förbunds fana, buren av idrottsveteranen Valentin Kaurela, stod med sorgflor var en vacker syn. En fulltalig menighet, även döva, samlades i kyrkan.

Jordfästningen förättades av ortens kyrkoherde med prosten Paunu som tolk för de döva. Efter det att den avlidnes närmaste släktningar nedlagt sina kransar, steg Finlands Dövas Förbunds Centralstyrelse in corpore fram till bären. Minnestalet hölls av viceordföranden Emil Mattila. En vacker krans nedlades vid kistan på förbundets vägnar av styrelsemedlemmarna Urho Lehtimäki och Kauko Mäkelä medan förbundsfanan gjorde honnör. Därefter nedlades en mängd kransar och blomsterbuketter från många samfund och privata personer. Bl.a. hedrades den avlidnes minne av de Dövas Yrkesskola i Åbo med tal och krans av rektor Heikki Mylläri och Elias Savisaari, Ab Surdus genom red. R. Pitkänen och hr Ragnar Östman. På Finlands dövskolors vägnar framfördes en sista hälsning av rektor Elias Niskanen, St. Michel.

Den avlidne fick sin sista viloplats i den närbelägna kyrkogården, dit kistan fördes, buren av de närmaste anhöriga. Då kistan sänktes i graven mellan två medelstora björkar, gjordes en sista honnör med förbundsfanan.

Efter begravningsakten samlades man till en liten minnesstund i ett närbeläget föreningshus. Mellan serveringarna upplästes en mängd ankomna telegram och adresser.

De dövas Yrkesskolas byggnadsföretag

Med tillfredställelse bör man konstatera, att Yrkesskolans för döva byggnadsfråga i princip nått sitt avgörande i somras. Statens byggnadsplaneringskommitte, som i ett flertal år undersökt saken, har nämligen kommit till det slutresultatet att yrkesskolan bör stanna i Åbo, där således den planerade skolbyggnaden kommer att byggas. Kommitten föreslog likväl ändringar i rumsprojektet, för vars skull även skolans rektor ombads om sitt utlåtande i saken. Rumsprojektet godkändes sedan i Handels- och Industriministeriet den 24 juli. Samma dag fastställdes och överfördes också det av riksdagen beviljade beloppet 20 milj. mark till Byggnadsstyrelsens förfogande för byggnadsprojektets planerande. Byggnadsstyrelsen har den 15 augusti gett planeringsuppdraget åt arkitekt Kaj Englund och utkasten väntas bliva färdiga i september-oktober och sedan följer uppgörandet av de egentliga huvudritningarna. Byggnadsföretagets förberedande fortskrider således gynnsamt.

Men beklagligtvis måste man konstatera, att regeringen i sitt budjetförslag för år 162 otill Riksdagen icke föreslagit medel för påbörjandet av skolbygget. Riksdagens I vicetalman Aitio har likväl lovat göra riksdagsinitiativ i saken, varför det är att hoppas att arbetena kan ta sin början under loppet av nästa år.

Eiffeltornet

Då undertecknad, som i sällskap med en grupp finländare bevistade VM-spelen för döva i Bryssel för åtta år sedan, på en rundresa i Europa besökte Paris passade vi på att kliva upp i Eiffeltornet. Vädret var då soligt och klart med molnfri himmel. Det betecknades som tur att himlen var fritt från moln, för det mesta är tornet omhöljt av moln och dis, detta enligt utsago av franska döva vänner. Hur tornet kom till och dess öden berättas härnedan.

Tornet, uppkallat efter konstruktören Gustave Eiffel, byggdes till Paris-utställningen 1889. Det har ofta betecknats som lika fult som en fabrik och som en skam för andra monumentalbyggnader i den franska huvudstaden. Enligt många kritikers uppfattning är tornets tredje våning den bästa platsen att beskåda det — det är den enda plats i hela Paris där man inte ser en skymt av tornet, framhåller de.

1959 välkomnades en tio-årig pojke som tornets 35.000.000:s besökare. Söndagar och under semestertiden uppgår biljettförsäljningen per dag till över 20.000 nya francs. Årsinkomsterna belöper sig till omkring 6 milj. nya francs och de kommunala myndigheterna använder en del därav till underhåll av andra nationalmonument.

Det finns tre förträffliga restauranger på tornets första och tredje våning. När turistsäsongen står i sitt flor går det där åt sammanlagt 50 ton kött, 250.000 kycklingar, halv miljon ägg och 1 miljon flaskor vin.

Eiffeltornet var egentligen inte avsett att bli pernament — det räddades 1905 tack vare en ny uppfinning, radion. "Ståljätten" visade sig vara dealisk som "radioantenn" och den fungerar än i dag som sådan. Därtill kommer dess lika stora användbarhet för våra dagars nya påfund — televisionen.

B. A.

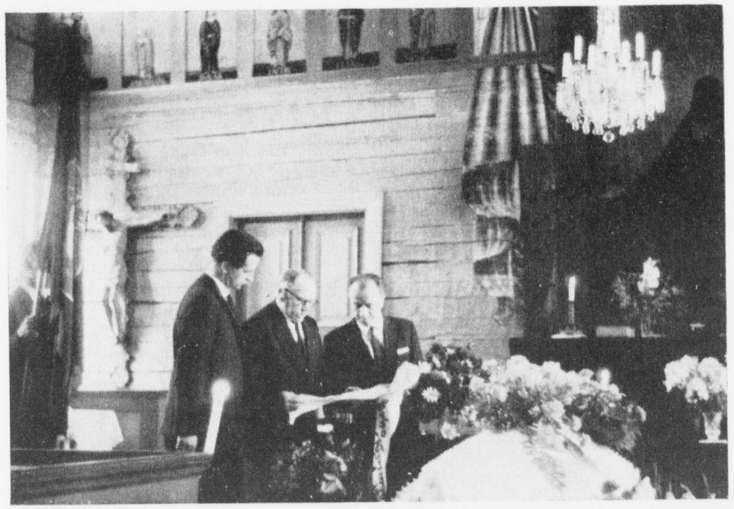

Från direktör Urho Kierimos begravningstillfälle i Vesilahti kyrka. Förbudsfanan står hedersvakt

Idrottsnyheter

DE DÖVAS VÄRLDSSPEL

Poängställningen mellan länderna:

Allmän idrott:	Herrar	Damer	S:lagt
1. Sovjet	170	108	278
2. USA	146	26	172
3. Tyskland	94	69	163
4. Polen	112	46	158
5. Finland	59	—	59
6. Norge	28	—	28
7. Sverige	15	—	15
8. Ungern	1	14	15
9. Rumänien	13	—	13
10. Bulgarien	5	3	8
11. Frankrike	7	—	7
12. Stor-Britannien	6	—	6
13. Danmark	5	—	5
14. Jugoslavien	2	—	2

Simning:

1. Tyskland	74	74	148
2. Ungern	93	2	95
3. Polen	33	4	77
4. USA	31	33	64
5. Danmark	26	31	57
6. Holland	23	18	41
7. Sverige	—	6	6

*

MEDALJÖRERNA VID VÄRLDSSPELEN FÖR DÖVA I HELSINGFORS DEN 6–10 AUGUSTI

Löpningar: 100 m.: 1) D. Goodwin, USA 11.1, 2) H. Kolodziej, Polen 11.2, 3) E. Cornochin, Sovjet 11.3.

200 m.: 1) J. MacFadden, USA 22.8 (samma som VR), 2) H. Kolodziej, Polen 23.0, 3) V. Turin, Sovjet 23.0.

400 m.: 1) P. Adams, USA 50,4, 2) J. MacFadden, USA 50,5, 3) A. Crasnov, Sovjet 51,0. Fjärde blev Olli Lehti med 51,7.

800 m.: 1) B. Brzoska, Polen 1.57,9, 2) D. Beech, Storbritannien 1.58,4, 3) C. Nicolas, Sovjet 1.58,7.

1500 m.: 1) R. Brenden, Norge 4.00,2, 2) G. Dvornikov, Sovjet 4.00,2, 3) B. Brzoska, Polen 4.01,4.

5000 m.: 1) G. Dvornikov, Sovjet 15.12,2, 2) K. Kuningas, Finland 15.13,2, 3) R. Ochenkovski, Polen 15.16,8.

10000 m.: 1) E. Fert, Polen 32.08,2 (VR), 2) K. Kuningas, Finland 32.29,9, 3) R. Ochenkovski, Polen 32.35,8.

110 m. häck: 1) C. Hille, Tyskland 15,2, 2) C. Hendrix, USA 15,8, 3) J. Nesvig, USA 15,9.

400 m. häck: 1) C. Hille, Tyskland 56,4, 2) C. Hendrix, USA 58,0, 3) E. Lozovski, Polen 58,7.

25000 m.: 1) P. Savolainen, Finland, 29.04,6, 2) E. Fert, Polen 1.30,0 ,8, 3) G. Dvornikov, Sovjet 1.30.52,8.

Hopp: Längdhopp: 1) L. Gourov, Sovjet 670, 2) A. Simonenko, Sovjet 670, 3) C. Gaumont, Frankrike 656.

3-steg: 1) L. Gourov, Sovjet 15.16 (VR), 2) V. Heikkilä, Finland 14.00, 3) W. Wnukovski, Polen 13.80. P. Saarikoski blev fjärde med 13.64.

Höjdhopp: 1) E. Zloutski, Sovjet 185, 2) F. Kegler, Tyskland 180, 3) B-E. Södergård, Finland 175.

Stavhopp: 1) S. Johovski, Sovjet 385 (VR), 2) T. Suutari, Finland 380, 3) A. Simonenko, Sovjet 360. E. Keski-Levijoki blev 5:te med 340.

Kast: kulstötning: 1) J. Russel, USA 14.42 (VR), 2) O. Kaisanlahti, Finland 13.77 (FR), 3) S. Oates, USA 13.67.

Diskus: 1) T. Ripic, USA 41.52, 2) S. Gaffke, Polen 40.25, 3) O. Artmann, Danmark 38.95.

Spjut: 1) J. Stegner, Polen 61.88, 2) W. Johansen, Norge 57.76, 3) V. Lebedjev, Sovjet 55.20.

4×100 m. stafett: 1) USA 43,4 (VR), 2) Sovjet 44,3, 3) Polen 44,4.

4×400 m. stafett: 1) USA 3.23,0 (VR), 2) Tyskland 3.25,9, 3) Sovjet 3.26,7.

1500 m. stafett: (800—400—200—100 m) 1) USA 3.21,2 (VR), 2) Tyskland 3.22,4, 3) Sovjet 3.23,2.

Gång 5 km.: 1) G. Sperling, Tyskland 22.25,0 (VR), 2) E. Beigarts, Sovjet 22.52,0, 3) G. Gejev, Bulgarien 23.04,0.

Gång 10 km.: 1) G. Sperling, Tyskland 47.17,4, 2) F. Vissokow, Sovjet 48.21,4.

Gång 20 km.: 1) F. Vissokow, Sovjet 1.39,02, 2) G. Sperling, Tyskland 1.40,07, E. Beigarts, Sovjet 1.41.02.

Fortsättning i nästa nummer.

Schacknyheter

Jakobstads Dövas Schackklubb anordnar schackturnering med schackmatch Vasa—Jakobstad den 14—15 oktober om vandringspokalen i Svenska Gården, Herrholmsgatan. Också samkväm med program hålles. Välkomna från när och fjärran.

Möten

Helsingfors Dövas Förenings Ungdomsklubb årsfest hålles den 7 okt. kl. 19 i föreningens nyrenoverade lokal. Programmet är omväxlande och gott med bla. teaterföreställning. Välkomna!

I Lahtis hålles föredragsdagar den 14—15 okt. i Lahden Yhteiskoulu, Kirkkok. 2 med början lördag kl. 19. Som talare har medverkan lovats av bl.a. fru M. Kattainen, herr K. Mäkelä och J. Väisälä. Söndagsprogrammet börjar kl. 12.

Raumo. Föredragsdagar hålles den 21—22 okt. i samband med föreningens 20-årsjubileum. Mötesplats är Seurakuntatalo.

JAKOBSTADS Dövas förening anordnar sina kyrkodagar för döva den 21—22 oktober, med början på lördagen kl 18 i stadens församlingshem.

Tammerfors Dövas Förenings föredragsdagar gå den 28—29 okt. i föreningslokalen, Satamakatu 1 B.

I St. Michel arrangeras föredragsdagar den 28—29 okt. i dövskolan.

Tammerfors Dövas Förening arrangerar sina sedvanliga kyrkodagar den 3—5 november. Den 3 nov. är det missionsafton i Härmälä församlingshus i hörnet av Perkiönkatu och Antinkatu. Lördag hålles gudstjänst i Gamla kyrkan med början kl. 10 och på kvällen kl. 19 aftonsamkväm i församlingssalen i Näsi vid Näsilinnankatu 26 samt om söndag i de dövas förening.

Riihimäki-föreningen håller föredragsdagar den 4 nov. i Kansalaisopistos lokal, med början kl. 12 och fortsättning till kvällen.

Helsingfors Dövas Förening anordnar sina sedvanliga årligen återkommande höstfestdagar den 4—5 november med början kl. 19 i föreningslokalen Elisabetsgatan 27 A. Programmet för båda dagarna är:

4.11. Höstsamkväm med omväxlande program. Mellan programbitarna berättar herr Aleksi Savolainen om sin resa till Sovjet, därtill kryddade med filmglimtar därifrån. Entré 200 mk.

5.11. Samkväm med reseskildringar. Dipl.ing. Runo Savisaari för publiken med på sin föredragsmässiga reseskildring från Norges fjäll och fru Aura Ahlbäck kommer med glimtar från den rikssvenska kongressen i Umeå. "Filmskjuts" bjuds på av herr Sulo Ikola, som kryddar sin reseberättelse från det soliga Spanien med filmglimtar från resan. Tillträdet är fritt denna intressanta kväll och alla äro därför hjärtligt välkomna.

Kuopio-föreningens föredragsdagar gå den 11—12 november och hålles i dövskolan med början på lördag kl. 18 och söndag kl. 13. Talare äro red. Rurik Pitkänen, fru Martta Kattainen, dövskolans lärare m.fl. Filmförevisningar! Välkomna!

Tyrvää Dövas förening arrangerar föredragsdagar den 11—12 nov. Tal har lovats av bl.a. herr Emil Mattila och red. J. Narmala.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1961 1/1 årg. 700:—, till utlandet 1000:—.

Kuurot kuulevat

Pieni seura on kokoontunut yhteen. Herrat istuvat yhdessä piirissä ja rouvat toisessa. Puheensorina on voimakasta ja vaikeata on eroittaa yksityisiä sanoja keskustelun lomasta. Kuitenkin herrojen ryhmästä kuuluu yksi sana muita selvemmin — se on naisen nimi ja samassa jo kuuluu toisesta ryhmästä kysymys: "Mitä minusta taas puhutaan?"

Tämä on varsin tavallinen asetelma — oman nimen kuuleminen herättää heti vastakaikua ja epäilystä: nyt minusta puhutaan pahaa. Mutta harvoin kuulevat tulevat ajatelleeksi, että kuurot elävät aina ihmisten parissa ainoastaan aavistellen, mitä kulloinkin puhutaan. He näkevät toisten suunliikkeet ja näkevät, että toisilla on hauskaa — he nauravat. Kuitenkin harvoin he voivat täysin ymmärtää, mistä ja mitä puhutaan. He elävät paljon suljetummassa piirissä kuin kuulevat tulevat ajatelleeksi.

Kuitenkin kuurojen suljettu asema johtuu suurelta osalta kuulevien asenteesta. On toinenkin keino viittomakielen lisäksi päästä kuuron kanssa kosketukseen. Hänelle voi puhua kirjoittamalla sanottavansa ja pienen harjaannuksen jälkeen voi jättää kirjoittamista paljon vähemmälle sekä tulla ymmärretyksi jo pelkästään suunliikkeillä. Mutta valitettavasti vaivannäön pelko ei ole ainoa syy, miksi kuuleva usein välttää kosketusta kuuron kanssa. Helposti syntyy myös sellainen asenne, että kuuroudessa on jotain salaperäistä ja siksi on parempi olla välttelevä kuin antautua avoimeen seurusteluun.

Nämä ajatukset heräsivät, kun jouduin näkemään, miten valtava väärinkäsitysten vyyhti oli kietoutunut erään kuuron ihmisen ympärille. Syynä tähän oli melkein pelkästään se, ettei kukaan naapureista ollut vaivautunut ainuttakaan kertaa kirjoittamaan hänelle ja siten avoimesti keskustelemaan hänen kanssaan. kuitenkin tämä henkilö oli ehtinyt asua samassa asunnossa jo yli puoli vuotta.

— — —

Elokuun alkupuolella kokoontui Helsinkiin suuri joukko kuuroja eri puolilta maailmaa mittelemään keskinäistä paremmuuttaan urheilussa. Tämä osoittaa, miten suuri on heidän pyrkimyksensä päästä laajempaan kosketukseen toistensa kanssa, mutta samalla myös kuulevien kanssa. Tämä on tavallaan haaste kuuleville ja sen johdosta pitäisi jokaisen kuulevan tarkkaan harkita, miten voisi parhaiten haasteeseen vastata.

Pilkka

Kirkko ja kaupunki 16.8.61.

JAAKKO IKKELÄ

In memoriam

Toukokuun 29 päivänä vaipui kuolon uneen Kangasalla Pikonlinnassa Jaakko Ikkelä lähes 60-vuotiaana. Hänet haudattiin kesäk. 3 päivänä Saarikorven hautausmaalle. Tampereen Kuurojen yhdistys ja Urheilijat-seura olivat edustajansa kautta mukana luovuttamassa muistoadressin ja Urheiluseuran puheenjohtaja luovutti vainajan äidille K.U.liiton myöntämän pronssisen ansiomitalin, joka piti antaa vainajalle hänen 60-vuotispäivänään kesäk. 27 päivänä, mutta kuolema saavutti ensin.

Jaakko! Sinä, joka jouduit viettämään niin pitkät ajat siellä parantolassa, sait siellä paljon ystäviä, jotka pitivät sinun huumoriasi suuressa arvossa ja että jaksoit kesken kaikkea kantaa taakkaasi tyynin ja rauhallisin mielin, että jaksoit vielä laskea leikkiä. Olit lukenut niin paljon, että jaoit tiedon muruja toisillekin. Ja sinä sitten olit myös suuri luonnon ystävä. Siellä parantolan läheisyydessä ruokit oravia ja lintuja. Oravat omaksuivat sinut ystäväkseen, niin että tunsivat sinun äänesi ja kuulivat kutsusi tulemalla heti luoksesi, kun kutsui niitä. Sinun mentyäsi pois kaikkosivat oravatkin pois sieltä.

Kun siellä parantolassa järjestettiin kesäisin urheilukisat, niin annettiin sinulle kunnia avata kisat juhlallisesti monena kesänä. Ja myös sinun apuasi olivat käyttäneet juhlatilaisuuksissa. Joten kunnialla edustit kuurojen maailmaa siellä kuuleville.

Terveytesi päivinä nuoruudessasi olit ollut mukana innolla Tampereen Kuurojen yhdistyksen ja Urheilijatseuran toiminnassa niin monella tavalla. Sinulle myönnettiin Suomen Kuurojen Urheiluliiton ansiomitali, mutta kerkisit lähtemään pois näkemättä sitä, mikä olisi varmasti ilahduttanut sinua. Paljon, paljon olit joutunut kärsimään taakastasi sekä kohtalotoveriesi ymmärtämättömyydestä. Sait viimein rauhan ja levon. Olkoon siunattu sinun muistosi ja lepää rauhassa, kunnon Jaakko!

Kuurojen Ammattikoulun rakennushanke

On tyydytyksellä todettava, että Kuurojen Ammattikoulun rakennushankeasia on kuluneena kesänä saanut periaatteellisen ratkaisunsa. Valtion Rakennusohjelmatoimikunta, joka useita vuosia tutki asiaa, on nimittäin lopulta päätynyt siihen lopputulokseen, että Kuurojen Ammattikoulu pysytetään Turussa, johon siis koulurakennus tulee rakennettavaksi. Toimikunta ehdotti kuitenkin huonetilaohjelmaan muutoksia, jonka vuoksi asiasta vielä pyydettiin koulun rehtorilta lausunto. Huonetilaohjelma hyväksyttiin senjälkeen Kauppa- ja teollisuusministeriössä heinäkuun 24 päivänä. Samana päivänä asetettiin myös Eduskunnan myöntämä 20 milj. markan määräraha suunnitelmien laatimista varten Rakennushallituksen käyttöön. Rakennushallitus on elokuun 15 päivänä antanut suunnittelutöiden suorittamisen arkkitehti Kaj Englundin tehtäväksi. Luonnospiirustukset valmistunevat syys- lokakuun aikana ja senjälkeen seuraa pääpiirustusten laatiminen. Suunnittelutöiden osalta rakennushanke siis on tyydyttävästi edistymässä.

Valitettavaa on kuitenkin todeta, että Hallituksen esityksessä Eduskunnalle valtion tulo- ja menoarvioksi vuodelle 1962 ei ole esitetty määrärahaa töiden aloittamiseen. Punainen kynä on taas jossakin vaiheessa ollut asialla. Eduskunnan I varapuhemies Aitio on kuitenkin luvannut tehdä asiasta eduskunta-aloitteen, joten vielä on toivoa, että työhön päästään käsiksi ensi vuoden kuluessa.

Liittomme uutisia

Keskushallituksen kokouksessa syyskuun 3 p:nä avasi asiain käsittelyn varapuheenjohtaja Emil Mattila puhuen edesmenneen pitkäaikaisen puheenjohtajan Urho Kierimon muistolle, jota kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat asiat:

Keskushallituksen puheenjohtajan tehtäviä hoitaa liiton vuosikokoukseen saakka varapuheenjohtaja Emil Mattila. Varalla Jaakko Väisälä.

Keskushallituksen varsinaiseksi jä-

seneksi siirtyi Kierimon varajäsen Katri Pitkänen.

Liiton uudet säännöt on merkitty Yhdistysrekisteriin 1.6.61 ja sovelletaan niiden määräyksiä vaaleihin ym. nähden ensi vuosikokouksessa. Muuten ovat uudet säännöt astuneet heti voimaan niiden tultua rekisteriin hyväksytyiksi.

Puheenjohtaja Kierimon hautauksessa 15.8. Vesilahden kirkossa ja hautausmaalla oli keskushallitus melkein kokonaisuudessaan läsnä liiton lipun kera. Liiton puolesta laskettiin haudalle seppele ja varapuheenjohtaja Mattila piti muistopuheen.

Rahastonhoitaja Laamanen teki selvää liiton taloudellisesta asemasta.

Kuurojen Joulua 1961 päätettiin painattaa 12.000 kpl. Myyntihinnaksi vahvistettiin 150 mk kpl. Myyjän palkkioksi 50:— kpl. Painetaan Jarlin kirjapainossa Hämeenlinnassa.

Kuurojen Lehden päätoimittajaksi Kierimon jälkeen valittiin Runo Savisaari. Savisaaren tilalle toimituskuntaan Ragnar Östman. Ruotsinkielisen osaston toimittajaksi rva Laineen tilalle Börje Ahlbäck.

Neuvoteltiin kuurojen konsulenttiasiasta. Hyväksyttiin ensimmäiseksi kuurojen konsulentiksi merkonomi Oiva Virtanen, kuurojen vanhempain poika. Hän aloittaa liiton palkkaamana työnsä tammik. 1 p:nä 1962. Muutamat kysymykset jäivät harkittavaksi seuraavaan kokoukseen.

Roomassa 27.—30.9. pidettävään Kuurojen Maailmanliiton Ammattikasvatuskomission kokoukseen päätettiin lähettää Rurik Pitkänen.

Esitettiin selostukset Äitilomaleiristä Ilonpisarassa ja Nuoriso-ohjaajaleiristä Päivölän kansanopistolla.

Päätettiin kirjanpitokurssista veloittaa 3.000:— osanottajilta ja voidaan tämä maksaa joko yhdellä kertaa taikka 1.500:— heti ja loppu joulukuussa.

Päätettiin lähettää varapuheenjohtaja Mattila ja toim.joht. Pitkänen Pohjoismaiden Kuurojenliittojen Yhteistyökomitean kokoukseen Oslossa 14—15 p:nä lokakuuta.

Kuultiin selostus valtakunnallisen Kuurojen Päivän järjestelyistä Turussa 24.9.61.

Päätettiin asettaa pysyvä nuorisotyötoimikunta, johon valittiin E. Savisaari, J. Narmala, K. Mäkelä, Aura Ahlbäck ja varalle Martta Kattainen.

Merkittiin selvitys Imatran ja Savonlinnan yhdistysten saaman kirjastoapurahan käytöstä.

Kuurojen yhdistysten huomioon

Koska meiltä on muutamista yhdistyksistä taas tiedusteltu esitelmäpalkkioista, niin teemme tässä niistä selkoa kaikille yhteisesti.

Liittomme hallituksen vahvistama esitelmäpalkkio on ensimmäiseltä esitelmältä 1.500 markkaa ja toiselta ja sitä seuraavilta 1.000 markkaa, edellyttäen, että esitelmä on asiallisesti kokoonpantu ja valmistettu. Alottelijoille, jotka eivät vielä ole tottuneet esitelmöimään, voidaan harkinnan mukaan maksaa vähemmän.

Lisäksi yhdistys korvaa vieraalta paikkakunnalta pyydetyn esitelmöitsijän matkan ja työajan menetyksen ja maksaa asunnon ja aterian korvausta 1.000 markkaa päivältä. Tästä on esitelmöitsijän kanssa sovittava. Liitolta voidaan laskun mukaan pyytää esitelmänpitäjän matkalipun koryhdistys tilata maallikkopuhujia, joiden kulut liitto kokonaisuudessaan maksaa. Tällainen puhuja ei mitenkään rasita yhdistyksen taloutta.

Maallikkopuhujien matkat liitto maksaa vain siinä tapauksessa, että vausta, josta hallitus päättää kussakin tapauksessa erikseen.

Hengellisiin tilaisuuksiin, kirkkopäiville, hartaustilaisuuksiin ym. voi asianomainen yhdistys tai papit tilaavat heidät. Jos puhuja tulee omia aikojaan tilaamatta tai itse järjestää matkansa yhdistykseen, ei liiton puolesta matkoja makseta.

*

Yhdistysten huomiota kiinnitämme myös siihen, että jokaisen yhdistyksen tulisi valita keskuudestaan kirjeenvaihtaja Kuurojen Lehdelle. Tämän tehtävänä on huolehtia siitä, että kaikki uutiset ja muut tärkeät asiat, kokous- ja juhlaselostukset, merkkipäivät ym. tulevat lehtemme toimitukseen hyvissä ajoin ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Kirjeenvaihtajan nimeämisestä pyydetään ilmoittamaan liiton toimistoon lokakuun loppuun mennessä.

R. Pitkänen

Valittiin yhdysmieheksi Pohjoismaiseen viittomakielikomiteaan R. Pitkänen sekä paikalliseen viittomakielikomiteaan viittomakieltä kehittämään edellisen lisäksi Sirpa Kostiainen, C.-E. Martola, L. Paunu ja Eino Savisaari.

Käsiteltiin muita juoksevia asioita.

Seuraava keskushallituksen kokous päätettiin pitää marraskuun 19 p:nä.

Nuorten palsta

MATKANI KREIKKAAN JA TURKKIIN

Jatkoa

Thessalonikin kautta tulimme Turkkiin. Oli vaikea lähteä Kreikasta, sillä ehdin lyhyenä aikana kiintyä tähän kauniiseen maahan ja sen ihmisiin, jotka tuntuivat olevan tyytyväisiä ja onnellisia. Turkin rajalla osastoomme tuli poliisimiehiä. He tarkastivat passit ja huomasivat, että viittosimme. Hän kysyi oletteko kuuromykkiä. Nyökkäsin. Jälleen hän hän tarkasti toverini passia ja siinä on merkitty kuuro tuntomerkiksi. Välillä minä puhuin ja passipoliisi epäili, etten ole kuuro ja vaati minua näyttämään jälleen passia. Huonoksi onneksi ei passiini ole merkitty kuuro. Vakuutin, että olen kuuro, mutta turhaan ja poliisi epäili minua vakoilijaksi. Lopuksi hän otti passini haltuunsa ja sanoi, että joudun Istanbulin poliisilaitokselle kuulusteltavaksi. Toinen poliisi jäi vahtimaan meitä. Matkalla mietin miten selviän, ja sitten muistin, että laukussani on henkilötodistus. Löydettyäni oli onneksi todistuksessa merkitty. Huokasin helpotuksesta ja näytin passipoliisille todistuksen. Hän palautti passini takaisin ja taputti olkapäätäni hymyillen, ja kysyi tarvitsemmeko apua Istanbulissa. Jo asemalla et saa rauhaa, koska täällä miehet ovat kuin "susia" vakuutti mies. En uskonut mitä hän sanoi. Sanoin: kyllä selviämme. Vihdoin saavuimme Istanbulin kultaisen sarven kaupunkiin. Poistuimme ja pian ympärillemme tuli paljon laukunkantomiehiä. Kieltäydyimme ja tullimies huusi miehiä poistumaan, mutta turhaan ja hän otti laukkuni sekä auttoi meitä saamaan hotellihuoneita lähellä asemaa. Koko matkan noin 5 miestä seurasi meitä eivätkä luovu taistelusta ja myös kaikki kadun väet tuijottivat meitä. Saimme siistin huoneen. Kun vilkaisin ikkunasta ulos, niin vastapäätä katua väki tuijotti minua. Olimme kuin vangit. Istanbulissa ei ole paljon turisteja, koska Turkki matkailumaana on vasta heräämässä. Tapasin Neidet siellä, häneen ystyvystyin Italiassa 1957. Hän ja muut ystävälliset kuurot pyysivät meitä kotiinsa vieraaksi ja kieltäydyimme.

Ystävällinen hotellinomistaja piti hyvää huolta meistä kuin omista tyttäristään. Hämmästyin, että siellä majoitus on halpaa. Kahden hengen suuri huone maksoi vain 12 Turkin liiraa, joka Suomen rahassa vastaa noin 420 mk. Suomessa saattaa olla 2 tai 3 kertainen maksu.

Istanbul on merkillinen sekoitus itää ja länttä. Bosporin salmen toisella puolella kaupunki on Euroopan puolella ja toisella Aasian puolella. Eurooppa on Istanbulin uusin osa Beuoglu ja Aasia Bosporin takana oleva Uskudar. Vuonna 657 ennen Kristusta perusti sen päällikkö Buzas Buzanttikaupungiksi. Tuhat vuotta myöhemmin Rooman keisari Konstantinus antoi kaupungille uuden nimen Konstantinopoli ja sitten vuonna 1453 turkkilainen sulttaani Mohammed Valloittaja valtasi Konstantinopolin ja nimesi Istanbulin kaupungiksi. Vuonna 1927 Turkin luoja, länsimaistaja, Kemal Ataturk määräsi pääkaupungiksi Anatolian vuoristoseudulla sijaitsevan Ankaran ja Istanbul pysyi vielä Turkin suurimpana kaupunkina. Istanbulissa on 2 miljoonaa asukasta ja on se varsin jännittävä ja kiehtova paikka, joka selvästi eroaa Euroopasta. Eräänä yönä 1928 katosivat katujen nimet talojen seiniltä Istanbulissa. Ataturk oli määrännyt vanhan arabialaisen kirjaimiston poistettavaksi ja maassa siirryttiin lain voimalla länsimaisiin kirjaimiin. Turkkilaiset rakastavat Kemal Ataturkia. Joka kaupan ikkunaa tai kodin seiniä koristaa ison Ataturkin ankarat kasvot, jotka julistavat Turkin siirtymistä uuteen aikakauteen. Istanbulin pääkadun nimi on Istiklal Caddesi (Itsenäisyydenkatu). Kadulla ajavat viimeisen mallin mukaiset dollarihymy-

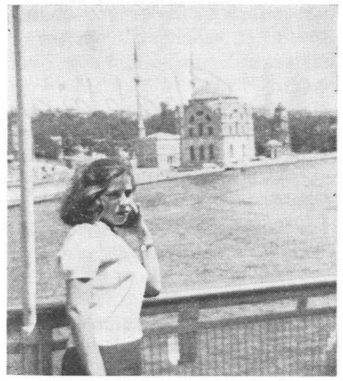

Taustalla Barbaronin museo

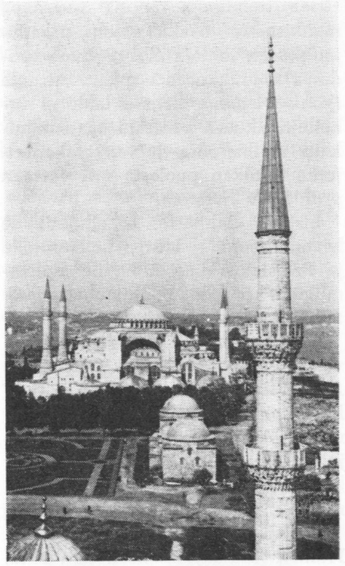

Sofian moskeija

autot. Yhteistaksien käyttö on siellä yleistä. Turkkilaisilla kuuroilla ei ole auton ajokorttia, vaikka on anottu monta kertaa, ja se on aina hylätty. Syrjemmällä kadut ovat pieniä, kapeita, hämäriä ja kiemurtelevia. Kaikki on tiheässä, moskeijoiden silhuetit ja talot piirtyvät eteen yhtenä rykelmänä. Kultaiset tornit, siniset vedet, punainen valo ja auringon viimeisten säteitten valaisema taivas sulautuvat yhteen ihmeelliseksi kokonaisuudeksi. Bospori leikkaa tummansinisenä nauhana tietään kahden maanosan, kahden maailman rajalla. Historia tulvehtii joka metrillä. Salmen rantoja reunustavilla ruskeilla harjanteilla on vanhoja linnoja, moskeijoita, idyllisiä puutarhoja ja marmorisia sulttaanien palatseja, jotka ovat kuin ihania korulippaita. Meren äärellä kohoavat vihreyden keskellä sen kullatut loistavat kupolit. Mereltä katsottuna itse kaupunki on väriloistossaan mielestäni Euroopan kauneimpia. Mutta itse kaupunki ei vastaa loistavaa ulkokuorta. Mutkaiset kadut ovat siivottomia ja epäjärjestys kaikkialla. Kaupungissa 500 moskeijan minareetit kohoavat kaupungin yli. Maailmankuulu Sofia moskeija on mielestäni kaunein näkemäni moskeija Istanbulissa. Kaukaa nähtynä se vaikuttaa majesteetilliselta itsevaltiaalta, joka hallitsee kahta maanosaa. Sen paksuja laatikkomaisia seiniä koristavat valtavat tykkipylväät.

(Jatkoa)

Ulkomailta

Norjalainen "Tegn og Tale" lehden toimittaja *Finn Johansen* täytti viime huhtikuun 24:ntenä 50 vuotta. Hän kuuroutui myöhemmällä iällään ja oppinut sen jälkeen viittomakielen. Hän on Drammenin kuurojenyhdistyksen perustaja ja sen puheenjohtaja ja Norjan Kuurojen Liiton varapuheenjohtaja. Liiton sihteerinä hän on toiminut vv. 1946—1949. Hänen monipuolisista harrastuksistaan kuurojen hyväksi mainittakoon vielä, että hän oli Elverum'issa pohjoismaisen nuorisoleirin johtajana.

Tanskan Kuurojen Liiton kokous on pidetty Ålborg'issa viime huhtikuun 28—30 päivinä. Samanaikaisesti pidettiin myös kuurojen opettajaliiton kokous.

Tanskan Kuurojen Säätiöltä on anottu avustuksia kaikkiaan 200.000 kruunun määrällä. Taloudellisista syistä ei voitu kuitenkaan jakaa enempää kuin 67 000 kr, josta Kuurojen Liitto sai 45.000 kr, kuurosokeain konsulenttitoimintaan 1.000 kr, Kööpenhaminan kuurojenyhdistys (v:lta 1866) 15.000 kr, Odensen kuurojenyhdistys 4.000 kr ja Kuurojen kristillinen naisyhdistys 2.000 kr. Sitäpaitsi myönnettiin lainoja 20.000 kr:n arvosta.

"Johnny Belinda" saksalaisessa televisiossa. Elmer Harris'in näytelmä "Johnny Belinda" on esitetty helmikuun 2. päivänä Länsi-Saksan televisiossa. Unkarilainen näyttelijätär Violetta Ferrari esitti kuuron tytön osaa. Näytelmä oli tehnyt syvän vaikutuksen katselijoihin kirjoittaa Deutsche Gehörlosen-Zeitung. — Toivomme, että saisimme nähdä tämän näytelmän täällä Suomessakin.

Saksan Kuurojen Liitto pitää edustajakokouksensa Mainz'issa syyskuun 16—17 päivinä 1961. Tämän liiton keskushallitus on tehnyt esityksen uudeksi liiton merkiksi. Edelleen on otettu käyttöön kunniamerkki, joita on kahden arvoisia: hopeainen ja kultainen. Niitä jaetaan liiton

---

HELSINGIN Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerhon vuosijuhla on yhdistyksen uusitussa huoneistoissa lokak. 7 p:nä klo 19. Ohjelma on hyvä ja vaihteleva, mm. näytelmäesitys. Tervetuloa.

jäsenille, jotka ovat ansioituneet liiton työssä. Liiton hallitus on antanut myös tukensa kirjan julkaisemiseksi Wiesbaden'nin maailmankongressista 1959. Tämän kirjan ilmestyminen ja sen hinta ilmoitetaan myöhemmin.

Blockhusudden'in kuurojen jatkokoulu on esitetty otettavaksi valtion haltuun. Tämä koulu sijaitsee Manillan kuurojenkoulun läheisyydessä Tukholmassa, ja varat sen perustamiseen ja ylläpitoon on koottu partiolaisten toimesta. Koulu on tosin saanut varsin huomattavaa valtion avustusta. Partiojärjestö jättää koulun omaisuuden lahjana koulun edelleen käytettäväksi.

Belgiassa Edw. Verheezen kokoaa kaikkea, mikä on kuurojen tai vaikeasti kuulovammaisten kanssa yhteydessä. Hän kokoaa kaiken kielistä tällaista kirjallisuutta, aikakauslehtiä, valokuvia, plakaatteja, reklaameja, mitaleja jne.

Neuvostoliitossa on tehty filmi "Vaitelias suu", joka kuvailee kuuroa poikaa ja tämän koiraa.

Italiassa on mainetta saavuttanut kuuro taidemaalari Ezio Moioli. Hän on valmistanut luonnollista kokoa olevan öljymaalauksen, joka kuvaa paavi Johannes XIII. Tämä taideteos on asetettu näytteille.

Auto ja kuulo. Eräissä USA:n valtioissa on tehty havainto, että alentuneella kuulolla on eräitä etuja auton käytössä vakuutuksien näkökannalta. On todettu, että kuulovammaiset ovat liikenteessä varmempia ja parempia ajajia kuin kuulevat. Liikenteessä ja melussa he luottavat enemmän näköönsä kuin kuuloonsa. Umpiautossa ei kuulevalla olekaan paljon apua kuulostaan, vaan huomaavaisuus ja tapahtumain näkeminen ovat tärkeimmällä sijalla.

Urheilua

AMERIKKALAISEN KUUROJEN URHEILUJOUKKUEEN LAHJAT SUOMALAISILLE LAPSILLE

Lastenklinikan pihamaalla Helsingissä oli 10. 8. tilaisuus, jossa Amerikan Kuurojen Liiton puheenjohtaja ja amerikkalaisen kuurojen maailmankisoihin osallistuneen urheilujoukkueen johtaja *Robey Burns* yhdessä joukkueen päävalmentaja *Frank Medinan* kanssa lahjoitti urheilujoukkueen puolesta Lastenklinikalle vesihieronta- ja venytyskoneet, jotka klinikan puolesta otti vastaan prof. *Niilo Hallman.*

Lisäksi lahjoitti urheilujoukkue Mannerheimin Lastensuojeluliitolle ja Pelastakaa Lapset r.y:lle molemmille yli 100 kiloa maitojauhetta jaettavaksi lastenhoitolaitoksille.

Edellisen puolesta otti lahjoituksen vastaan ohjelmapäällikkö, maisteri Aarre Uusitalo ja jälkimmäisen puolesta toiminnanjohtaja Elina Rautanen ja pääsihteeri Yrjö Vasama. Lahjoitetut tuotteet on joukkue saanut kalifornialaiselta Birch Corporationilta.

Tilaisuudessa esitti päävalmentaja Frank Medina joukkueen ilon siitä, että sillä tällä tavalla on ollut mahdollisuus auttaa suomalaisia lapsia ja osoittaa ystävyyttä kisojen isäntämaalle.

Lahjoituksen saaneiden puolesta kiitti prof. Niilo Hallman, joka mainitsi että erityisesti vesihierontakone, jollaista Lastenklinikalla ei ennestään ole, tulee olemaan ahkerassa käytössä.

MIKKELIN K.U:n järjestämä ohjelmallinen illanvietto on R. Kiilillä Kaihunk. 6 lokak. 7 p:nä klo 18 ja seuraavana päivänä jäsentenväliset suunnistuskilpailut miehille ja naisille, kokoonnutaan yhdistyksen pihalle klo 8.30. Tervetuloa!

JYVÄSKYLÄN Kuurojen Urheiluseura Jalon 40-vuotisjuhla pidetään lokakuun 29 p:nä sunnuntaina klo 14 Cygnaeuksen kansakoululla. Sitä ennen pidetään lauantaina klo 19 hauska ohjelmallinen illanvietto samassa paikassa. Tervetuloa kaukaa ja läheltä "Suomen Ateenaan".

T.K.U. jäsentenväliset uintikilpailut Ahtilassa 20.8. Matka oli 50 m.

Tulokset: 1) Kalevi Ikävalko 47,8, 2) Jorma Valli 54,2, 3) Jarmo Järventausta 58,1, 4) Erkki Partanen 1.01,4, 5) Erkki Pajunen 1.04,9, 6) Kimmo Näsi 1.05,8, 7) Ahti Ahonen 1.31,0.

Naiset: 1) Marjatta Hahmo 1.10,1, 2) Eira Lahtinen 1.14,3, 3) Seija Järventausta 1.17,3.

Uintikilpailut pidettiin Kirsti ja Ahti Ahosen huvilalla.

Sää ei ollut mitenkään kehuttava, vuoroin satoi lujempaa ja vuoroin hiljempää. Järveen meno vaati jo aikalailla sisua, mutta eipä kukaan perunut.

Uinnin päälle oli lämmin sauna ja makoisa kaalikeitto, eikä kukaan tietääkseni tullut kipeäksi, paitsi kirjoittaja, mutta olin jo kovan kurkunkivun kourissa, kun järveen menin ja tuloksena oli komea nuha kahdeksi viikoksi jälkeenpäin.

Jokainen sai uida omalla tavallaan ja monenlaista uintityyliä nähtiinkin. Enemmät puolet uivat kroolia, muutama sammakkoa ja naisten sarjan voittaja esitti aivan uutta ennennäkemätöntä uintityyliä, voisikohan sitä sanoa "kyljellä" uimiseksi, mutta nopeaa oli meno ja ensimmäinen palkinto tuli.

Ahti Ahonen, sisukas veteraani, pärjäsi siinä missä nuoretkin, hatunnoston ansaitsee, hän kertoi, että joka päivä kesällä satoi tai paistoi hän ennen työhön lähtöä käy uimassa. No, mikäs on käydä, kun järvi lainehtii portaiden edessä.

Siitä on kulunut jo monta vuotta, kun Tampereella viimeiseksi uitiin kilpaa, tämä oli, niin kuin koe, että nähtäisiin onko tarpeeksi uimahaluisia ja näyttää olevan, niin että kyllä kai taas ensi vuonna järjestetään uudet kilpailut ja silloin kai jo on pakolliset uintityylit.

Miesten sarjan voittajan meno oli komeata, heti huomasi, että pojalla oli taipumuksia uimariksi.

Jäseniä oli saapunut sinne n. 19—20, mikä oli hyvä saavutus, ottaen huomioon ruman sään mikä sai monen jäämään kotiin.

Parhaimmat kiitoksemme Kirsti ja Ahti Ahoselle vieraanvaraisuudesta, mikä näyttää heillä olevan loputon.

Järvessä käynyt Marja".

Shakkia

OULUN kuurojen shakkikerho järjestää illanviettoa kuurojen talossa lokakuun lauant. 28 p:nä klo 19. Vaihtelevaa ohjelmaa.

Tervetuloa.

PIETARSAAREN kuurojen Shakkikerhon järjestämä shakkiturnaus Vaasa—Pietarsaari alkaa lokak. 14—15 p:nä kiertopalkinnosta Svenska Gårdenissa Herrholminkadulla. Myös on muuta ohjelmaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

HUOMIO! Shakin harrastajat ja kilpailijat. Pohjanmaan kuurojen shakkimestaruuskilpailut pidetään Vaasassa marraskuun 4 ja 5 p:nä. Ohjelmassa on H- ja B-sarja. H-sarjassa pelaavat Pietarsaaresta Paul Lindberg ja Jalo Nuolikoski sekä Vaasasta Erkki Tuliniemi, Matti Tarvonen, Paul Ahlskog ja Simo Vuorimies. B-sarjassa Pietarsaaresta Alf Bjong ja Arvid Jansson ja Vaasasta Lauri Tarvonen, Teuvo Taimisto, Paavo Saarikoski ja Risto Koivula. Halukkaita shakinharrastajia kehoitetaan ilmoittautumaan Pohjanmaan kuurojen shakkimestaruuskilpailuun lokakuun 21 p:vään mennessä osoitteella Simo Vuorimies, Palosaari, Salmikatu 15. B.

Jos kerran tulee paljon halukkaita, niin lähetetään kutsu sopivana aikana kilpailuun.

Hauska illanvietto marraskuun 3 ja 4 p:nä 1961 kuurojen seuratalossa Käsityöläiskatu 6.

Vaasan kuurojen shakkikerho.

Kotimaasta

Suomalainen kuuro USA:han

Suomalainen kuuro Elo Kaino Suomela on hyväksytty oppilaaksi Gallaudet Collegeen Yhdysvaltoihin. Tämä on laatuaan ensimmäinen tapaus koulun satavuotisen toiminnan aikana.

Elo Suomela on saavuttanut kouluun edellyttävän pohjatietouden kymmenen vuoden itseopiskelullaan.

KUOLLUT. Heinäkuun 6 p:nä kuoli Loimaan seudun sairaalassa maanvilj. Niilo Mäenpää. Hän oli syntynyt Vampulassa 25.10.1901. Kävi Turun kuurojen koulun ja pääsi pois koulusta 1918, asettui asumaan kotitaloonsa, jota viljeli isänsä kanssä ja kävi muualla ansiotyössä. Raivasi useita hehtaareja viljelyskelpoiseksi maaksi vieraiden palveluksessa. Hän oli mestariojuri osallistuen useihin ojienkaivuukilpailuihin saaden hyviä palkintosijoituksia, olipa Satakunnan mestarikin. Nuoruudesta lähtien oli hän Tyrvään kuurojen yhdistyksen jäsen ollen johtokunnan jäsenenä ja puheenjohtajanakin. Pitkästä matkasta huolimatta kävi hän säännöllisesti Tyrväällä kuurojen kokouksissa. Yhdistystoimitalon rakennustyön aikana oli hän mukana talkootyössä sairaudestaan huolimatta. Ihmeesti hän vaistosi kuoleman olevan lähellä, kun viime keväänä luovutti Tyrvään kuurojen yhdistykselle kaikki omistamansa Oy Surduksen osakkeet.

Hänen ruumiinsiunaustilaisuutensa pidettiin Vampulan kirkkomaalla heinäkuun 16 p:nä. Haudalle laskivat Erkki Kuutti ja Tapio Tirkkonen seppeleen Tyrvään Kuurojen yhdistyksen puolesta.

Tyrvään kuurot muistavat kiitollisina hyväsydämistä jäsentään toivoen kirkasta ylösnousemuksen aamua.

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täyttää 18.10. herra *Vihtori Nurmo* Puistolassa. V. Nurmo on nuoruudestaan lähtien aktiivisesti osallistunut Helsingin Kuurojen raittiusseura Surd'in toimintaan kuuluen edelleenkin sen johtokuntaan. Hän on työskennellyt kirjansitojana Valtioneuvoston kirjapainossa, josta pääsi v. 1958 täysinpalvelleena eläkkeelle. Hän on saanut 1956 Suom. valk. ruusun ansiomitalin pitkäaikaisesta palveluksestaan valtion toimessa. Onnittelemme!

Kokouksia

KOKKOLAN Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään lokak. 7—8 p:nä Seurakuntatalossa Torik. 41. Puhujiksi ovat lupautuneet toimittaja R. Pitkänen Helsingistä ja herra Anton Hellöre Pietarsaaresta sekä omat paikkakuntalaiset. Hyvää ohjelmaa, arvontaa ja elokuvaesitystä. Tervetuloa.

SEINÄJOELLA Lakeuden Ristissä on lokak. 8 p:nä klo 10 kuulevain ja kuurojen jumalanpalvelus. Kuurojen papit toimivat tulkkeina. Jumalanpalveluksen jälkeen tarjotaan kahvit seurakuntatalossa ja ohjelma jatkuu. Tervetuloa.

LAHDEN seudun Kuurot ry:n esitelmäpäivät pidetään lokakuun 14—15 p:nä Lahden Yhteiskoululla (Kirkkok. 2) alkaen lauantaina klo 19. Puhujiksi ovat lupautuneet rva Martta Kattainen, hrat Kauko Mäkelä ja Jaakko Väisälä. Sunnuntaina alkaa klo 12.

KARJALAN Kuurot ry. järjestää esitelmäpäivät Kouvolan Keskuskansakoululla lokak. 14—15 p:nä alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 11. Esitelmöitsijöiksi on pyydetty rva Martta Kattainen ja hra Ragnar Östman. Tervetuloa!

FORSSAN Kuurojenkerhon esitelmätilaisuus ja 25-vuotisjuhla pidetään Forssan seurakuntatalossa lokak. 15 p:nä klo 11.

KYMENLAAKSON Kuurot ry. järjestää syysillanvieton 14 p:nä lokakuuta klo 18 E. Koskisen talossa Inkeroisissa. Vapaata seurustelua, arpojen myyntiä ja ruokatarjoilua. Sunnuntaina aamupäivällä retkeily isäntä Hyttisen taloon Takamaalle. Tervetuloa kaukaa ja läheltä.

HÄMEENLINNAN kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät ovat lokakuun 14—15 päivinä Markkulassa alkaen lauantaina klo 19.00 ja sunnuntaina klo 12.00. Rva Aura Ahlbäck kertoo näkemyksiään Ruotsin Kuurojen Liiton vuosikongressista. Ohjelmassa on esitelmien lisäksi elokuvaesityksiä yms. — Tervetuloa joka ilmansuunnalta Markkulaan.

RAUMAN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät ja 20-v.juhlan Seurakuntatalossa lokakuun 21—22 p:nä klo 18. Ohjelmansuorittajiksi ovat lupautuneet rva Martta Kattainen ja hra Kauko Mäkelä sekä toivotaan myös paikkakuntalaisia puhumaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

PIETARSAAREN Kuurojenyhdistys järjestää kirkkopäivät lokak. 21—22 p:nä kaupungin seurakuntatalossa, alkaen lauantaina klo 18. Tervetuloa!

SÄYNÄTSALON Kuurot ry:n illanvietto pidetään lokak. 22 p:nä klo 16 Seurakuntatalolla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

VARKAUDEN kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Könönpellon seurakuntatalossa lokak. 21—22. p:nä lauantaina klo 18.30 alkaen. Puhujaksi tulee Emil Mattila. Mahdollisesti Aura Ahlbäck.

Huom! Taulumäeltä lähdetään klo 18.05 lähtevässä Könönpellon autossa. Autot n:o 3 ja 6. Könönpellossa jäädään pois autosta toisella pysäkillä.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään lokak. 28—29 p:nä yhdistyksen kerhohuoneistossa Satamakatu 1 B. Lauantaina on ohjelmallinen illanvietto alkaen klo 19 ja sunnuntaina esitelmäpäivät klo 12. Puhujiksi ovat lupautuneet C.-E. Martola ja mahdollisesti E. Sänkiniemi sekä omat puhujat.

MIKKELISSÄ järjestetään esitelmäpäivät lokak. 28—29 p:nä. Takaamme hyvät puhujat ja tietysti myös muu ohjelma tulee olemaan hyvä, kuten aina Mikkelissä. Tilaisuudet alkavat lauantaina klo 19 ja sunnuntaina klo 13 kuurojenkoululla. Olkaa tervetulleita koko laajan Suomenmaan kuurot.

SAVONLINNAN Kuurojen esitelmäpäivät pidetään Säämingin seurakuntatalolla lokak. 28—29 p:nä. Ohjelma alkaa lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 12. Kaikki kuurot ja heidän kuulevat ystävänsä ovat syd. tervetulleita. Lauantaina elokuvaesitys. Rurik ja Katri tulevat mukaan. Hyvä ohjelma.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen tavanmukaiset kirkkopäivät pidetään marraskuun 3—5 p:nä. Näistä 3 p:nä marraskuuta on lähetysilta Härmälän seurakuntatalolla Perkiönkadun ja Antinkadun kulmassa. Johdinautolla 1 pääsee Härmälään ja on poistuttava Antinkadun lähipysäkillä ja voi kysyä auton rahastajalta ko. pysäkkiä. Lauantaina on jumalanpalvelus vanhassa kirkossa alkaen klo 10 sekä illalla klo 19 iltaseurat Näsin seurakuntasalissa Näsilinnank. 26 sekä sunnuntaina Kuurojen Yhdistyksellä.

RIIHIMÄEN Kuurot ry:n esitelmäpäivät on marrask. 4 p:nä Kansalaisopistolla alkaen klo 12 ja jatkuen iltaan asti. Ohjelmasta mainittakoon esitelmiä ym. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen perinteelliset syysjuhlat pidetään 4—5 p:nä marrask. alkaen klo 19 omassa huoneistossa Liisank. 27 A 8.

4.11. "Syys-Suhina-ilta" sirpaleohjelmineen. Ohjelman välissä hra Aleksi Savolaisen mielenkiintoinen Neuvostoliiton matkaselostus filmiesityksineen. Pääsymaksu 200:—.

5.11. "Matkailu-ilta". Dipl.ins. R. Savisaari vie esitelmässään yleisön Norjan tuntureille ja rva Aura Ahlbäck Ruotsin kuurojen kongressiin. Lisäksi yleisö pääsee hra Sulo Ikolan filmikyydissä 1/2 tunniksi Espanjan auringon alle. Tämä ilta ei maksa mitään, joten kannattaa saapua nauttimaan antoisista ja rattoisista illoista. Tervetuloa!

LIEKSASSA pidetään esitelmäpäivät marrask. 4 p. klo 17 ja 5 p. klo 13, kauppalan kansakoululla esitelmäpuhujia toivotaan saatavan.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät ovat marrask. 11—12 p:nä Kuurojenkoululla alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 13. Puhujina ovat toimittaja Rurik Pitkänen, rva Martta Kattainen, koulun opettajia. Filemisityksiä. Tervetuloa!

TYRVÄÄN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät marrask. 11—12 p:nä omassa talossa. Lauantaina aletaan klo 18. Puhujiksi pyydetään hra Emil Mattilaa ja toim. Narmalaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Kiitämme sydämellisesti kaikkia, jotka ovat kunnioittaneet rakkaan mieheni ja isämme

URHO KIERIMO

muistoa ja ottaneet osaa syvään suruumme.

Aili, Kyösti ja Pirkko Kierimo

Hannes Yläkorpi

s. 13.9.1884
k. 6.8.1961

Perustajansa ja pitkäaikaisen puheenjohtajansa muistoa kunnioittaen

HÄMEENLINNAN KUUROT RY.

JOENSUUN Seudun Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 18—19 pnä Niinivaaran kansakoululla. Lähemmin seuraavassa numerossa.

OULUN kuurojen yhdistys r.y. järjestää esitelmäpäivät marrask. 25—26 p:nä. Lähemmin marraskuun numerossa.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistys järjestää tavanmukaisen pikkujoulun ja itsenäisyyspäiväjuhlan jouluk. 6 p:nä klo 12 Ilmari Kivistön talossa Suolahdessa, Nakertajalla. Myös ompeluseuramyyjäiset. Ystävät kaukaa ja läheltä tervetulleita.

Henkilökohtaista

SYDÄMELLINEN kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni. *Urho Lehtimäki*

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

66. vuosikerta 1961

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:– maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:—, ulkomaille 1000:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Kuurojen Joulu

ilmestyy marraskuun alussa

Lehtemme kokovuoden tilaajat saavat sen ilmaiseksi

Luotettavia myyjiä otetaan kaikkialle

Myyntipalkkio 50:— kpl. Yksittäisnumerot 150:— kpl.

MYYJÄT, ilmoittautukaa heti osoitteella:

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

LIISANKATU 27 E 10, HELSINKI

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1961 — Prenumerera för år 1961 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 66 — 65 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:– koko vuodelta. Ulkomaille 1000:–. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. – Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:– för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:–. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja – huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri – red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1961